

“Positie Omtzigt, functie elders...”

O, wat valt er weer veel te beleven in politiek Den Haag.

U heeft het natuurlijk meegekregen waarde lezer. In het schimmige schaakspel dat formatie heet werden blunders zonder weerga begaan door onze minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Kasja Ollongren (D66), tevens één van onze vicepremiers.

Corona lag hieraan ten grondslag. Net zoals corona ten grondslag lag aan het afbreken van het Kandidatentoernooi in Jekaterinenburg (Rusland) in 2020. Schaakpartijen worden tegenwoordig niet meer afgebroken, schaaktoernooien daarentegen wel.

Ollongren zelf is ongetwijfeld ook kandidaat voor iets moois in het komende kabinet. In het Kandidatentoernooi is er maar 1 gelukkige, maar bij de vorming van het kabinet kunnen meerdere personen een begeerd plekje veroveren. Heeft Kasja het Kandidatentoernooi en de formatie met elkaar verward? Eén van haar blunders als verkenner in de formatie lijkt in elk geval dat ze is gaan schaken op een bord waar ze helemaal niets te zoeken had. Alsof Giri tijdens het Kandidatentoernooi plaats neemt aan het bord waar de partij Caruana – Grischuk wordt gespeeld. Totaal ongepast dus! Op welke blunder doel ik dan? Nou, zoals u weet liep ze, na positief te zijn getest op corona, naar haar dienstauto met haar aktentas in de hand. Uit die tas stak een A4-tje (heeft niets te maken met “ons” veld a4 trouwens...). Op dit A4-tje stond onder andere: “Positie Omtzigt, functie elders...”. (Omtzigt is een CDA Kamerlid). Met een smartphone is een foto gemaakt van dit A4-tje en bij inzoomen was deze tekst klip en klaar leesbaar.

Dit is natuurlijk ongelofelijk! Gaat een verkenner suggereren dat een **democratisch gekozen Kamerlid nota bene van een andere partij** moet verkassen??? Woorden schieten hier tekort. Ook stond er op het gewraakte A4-tje dat de onderhandelingsstijl van fractieleider Hoekstra van het CDA een aandachtspunt was. Terecht ontplofte deze laatste toen hij van deze twee CDA “aandachtspunten” hoorde.

Ik snap deze blunder wel enigszins. Ollongren hoorde dat ze corona had, en heeft toen als de wiedeweerga alles in haar tas gepropt en is naar buiten gelopen, zonder op te letten of alles netjes was opgeborgen. Ik ken het uit het schaakspel: je krijgt een schok als je de onverwachte zet van de tegenstander ziet, en dan doe je gauw, als verdoofd, een zet zonder deze goed door te rekenen. Maar Kasja deed nog foute zet: ze stapte in haar dienstauto en liet zich naar huis rijden door de chauffeur. Maar....ze stapte dus in de auto bij deze chauffeur terwijl ze corona had, en dus nam ze het risico om de chauffeur te besmetten. Niet (goed) nagedacht! Terecht dat dit punt door een partij in de Tweede Kamer naar voren is gebracht. Gaat regelrecht in tegen de coronaregels. Vreemd ook dat niemand haar tegenhield toen ze in wilde stappen. Te veel respect voor de minister?

Twee enorme blunders dus. Maar die met het A4-tje was een Britse minister al eens overkomen, die hield een A4-tje bij zich in zo’n doorzichtig plastic mapje, u kent ze wel. Werd ook gekiekt door een smartphone en toen lag alle info op straat. Maar wacht es.. wist Kasja dat niet? Had ze een blunder herhaald? Zoals schakers ook wel eens in een truc trappen die anderen allang is overkomen en die in alle schaakbladen heeft gestaan, zoals mat achter de paaltjes?

Zei ik nou twee blunders? Is het besmet raken met corona ook een blunder wellicht? Die interpretatie laat ik aan u...

Tsja, het wordt nog pijnlijker als we bedenken dat Kasja de baas is van de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst (AIVD). Onze eigen CIA (Amerike) of FSB (Rusland) dus. Zoals u weet spelen geheime diensten wereldwijd schimmige schaakspelletjes onder het mom van het beschermen van hun volk. Als dan de baas van onze AIVD zo omgaat met gevoelige aantekeningen...ze zullen bij de buitenlandse counterparts van de AIVD wel hard hebben gelachen...

In april 2018 blunderde de Russische militaire geheime dienst doordat enkele agenten in Den Haag op knullige wijze werden opgepakt tijdens spionage bij de Organisatie voor het Verbod op Chemische Wapens. Onze Militaire Inlichtingen en Veiligheids Dienst (MIVD) wist dit plan te verstoren.

Door haar blunders heeft Kasja een keurig zelfmat geconstrueerd: ze stapte zelf op als verkenner, samen met collega verkenner van de VVD mevr. Jorritsma. Maar net zoals bij een echte schaakpartij is het daarmee nog niet afgelopen. Terecht werd ze in de Tweede Kamer nog aan de tand gevoeld over wat er is gebeurd, en wat de bedoeling is van "positie Omtzigt, functie elders". Wie heeft het bedacht? Wat was het idee dat erachter zat? Wat is haar mening hierover?

Dit is de post mortem zoals wij schakers die zo goed kennen. Alleen, onze post mortems zijn gezelliger dan wat zij heeft meegemaakt heeft als u deze column leest.

"Positie Omtzigt, functie elders", het blijft maar door mijn hoofd spoken. Hee, wacht eens even. Deze man is werkelijk in een schaakspel van Kasja beland. Hij is een pion die volgens sommigen op de verkeerde plek staat. Hij moet zijn functie dus elders gaan vervullen, kennelijk. Hij stond op een A4-tje...dus misschien toch op veld a4. "Functie elders"...betekent dat dat de zet a4-a5 gespeeld moet worden (als wit aan zet is)?

In dat geval vervult hij dus de functie op a5, en niet meer op a4. Of is misschien zwart aan zet en heeft wit net a2-a4 gespeeld, terwijl er een zwarte pion op b4 staat? Dan kan zwart en passant de pion a4 slaan en komt de de zwarte pion op a3 terecht. Pion a4 verdwijnt dan van het bord. Bedoelt men misschien dat met "positie elders", de WW dus?

Inmiddels heeft Omtzigt laten weten er niet over te piekeren om af te zien van zijn Kamerlidmaatschap. Die variant gaat het dus niet worden voor Kasja.

Nee, een briljant politiek schaakster zal Kasja niet worden. Maar ook een echt briljante schaakster kan soms flink blunderen. Neem Judit Polgar bijvoorbeeld in haar match tegen Spassky in 1993. Het was een match over 10 partijen en na 9 partijen was de stand 5,5 – 3,5 voor Judit, dus ze had al gewonnen. De 10^e partij werd nog wel gespeeld en in de volgende stand had Spassky enorm geblunderd met 11..., Tf8-Te8?? (Beter was 1..., Lb7).

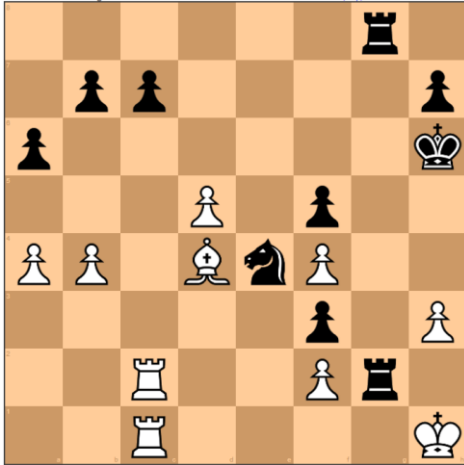
Nu kon Judit een kwaliteit en een pion winnen met 12. Lxf7+ want de koning mag de loper niet slaan wegens: 12., Kxf7 13.Pg5+. De koning heeft de keuze tussen veld g8 en g6, daarna volgt 14. Pe6 en wit wint de zwarte dame!! (13..., Kf8 kan ook nog: 14. Pe6+ en de dame valt door de paardvork).

Judit zag dit echter niet en speelde 12.Pf1?? waarna zwart met 12., Lb7 de truc uit de stelling haalde, en later de partij ook nog eens won!

Kasja wordt hard aangepakt door sommige partijen in de Tweede Kamer. Ik snap absoluut waarom, maar uit de laatste ontwikkelingen blijkt dat ze de befaamde zin niet zelf heeft opgesteld.

Over hard aanpakken gesproken: ik had deze column willen wijden aan een rustig opgezette partij

tussen Jefim Bogoljubov en Salo Flohr. Dat komt dan de volgende keer. Maar wel een stelling nog uit een "harde" partij tussen deze twee heren, gespeeld tijdens de Olympiade van Praag in juli 1931, in het thuisland van Flohr. Flohr had met wit zojuist de zet 40. Td2-c2 gespeeld. Zou de partij worden afgebroken? Nee, zijn tegenstander maakte het in 1 zet uit. U mag raden met welke zet dat was. Antwoord in mijn volgende column. Succes!

P.S. :

Net na de Tweede Kamer verkiezingen danste Sigrid Kaag (D66) op de tafel en was premier Rutte (VVD) zeer in zijn nopjes met de winst van zijn partij. Nu hun beide verkenners zijn opgestapt is er van die vreugde weinig meer over. Een parallel met het schaakspel? Zeker, want hoe vaak overkomt het ons niet dat we een pion winnen maar drie zetten later een stuk weggeven?

Op donderdag 1 april meldde Kasja Ollongren in het Tweede Kamer debat over de formatie het volgende over wie de zin "Positie Omtzigt, functie elders" heeft opgeschreven:

"Deze opmerking was onderdeel van notities die waren opgesteld door de ambtelijke staf ter voorbereiding van de gesprekken die gepland stonden met Rutte en Kaag. Aan ons de taak om deze notities te wegen. Laat duidelijk zijn dat het niet relevant is om in deze gesprekken te spreken over een individueel Kamerlid."

Onduidelijk blijft nog waarom ambtenaren deze opmerking hebben opgenomen in de voorbereidingsnotitie.

Een fijne Pasen toegewenst!

Rudi Matai